

HØRINGSUTTALELSE

200404169

Hamar, 06. januar, 2005

-- 188

Pedagogstudentene i Utdanningsforbundets
lokallag ved Høgskolen i Hedmark (HiHm),
avdeling for lærerutdanning på Hamar (LUH)
Holsetgt. 31, 2318 Hamar

Statsråd Laila Dåvøy
Barne- og familiedepartementet

Pedagogstudentene ved HiHm, LUH har utarbeidet noen kommentarer og løsningsforslag til deler av forslaget til ny barnehagelov av 09. november 2004. Grunnen til dette er at vi er uenige i noe av det forslaget gir rom for. Vi ser på dette forslaget som en utvikling i negativ retning med tanke på framtidens barnehage. Før vi kommer med våre kommentarer, vil vi allikevel rose departementet for å ha kommet med forslag til ny lov. Barnehagen trenger stadig videreutvikling og forbedring. Et nytt lovforslag tilsier at departementet også mener dette, selv om selve forslaget kan rettes på.

For det første bruker departementet flittig begreper som *tilstrekkelig*, *hensiktsmessig* og *tilfredsstillende*. Disse begrepene er svært diffuse og gir åpning for ulik tolkning fra barnehage til barnehage og fra kommune til kommune. Dette sikrer med andre ord ikke likt tilbud for alle barn. Begrepene bør konkretiseres.

Vi vil nå ta for oss de enkelte paragrafer som vi som studenter ved LUH er mest opptatt av.

§ 2. Barnehagens innhold.

Forslaget lyder: *Barnehagen skal være en pedagogisk tilrettelagt virksomhet.*

Vi har et spørsmål: Hva er en pedagogisk tilrettelagt virksomhet?

Bør dette utdypes, eller omformuleres?

Vår oppfatning av en pedagogisk tilrettelagt virksomhet er alt fra skoler og barnehager til skolefritidsordninger, ungdomsklubber og andre utdanningsinstitusjoner. Det må presiseres hva som inngår i barnehagen som pedagogisk virksomhet.

De punktene vi reagerer sterkest på er kapitlene om barnehagens ledelse og personale.

§ 18. Ledelse

Alternativ A

Vi mener at hele alternativ A ikke er et alternativ!

Det finnes ingen utdypinger eller begrunnelser, ei heller klare retningslinjer for hvem som bør være ledelsen.

Alternativ B

Vi mener at alternativ B er langt bedre enn alternativ A, men dette forslaget kan vi heller ikke godta.

Forslaget lyder: *Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.*

Vi lurer på hvem som avgjør hva som er en pedagogisk og administrativ forsvarlig ledelse?

Dette gir åpning for misforståelser eller mistolkninger av loven. Konsekvensen blir at det nok en gang vil kunne skape store forskjeller fra en barnehage til den neste, basert på hvem som vurderer hva som er en pedagogisk og administrativ forsvarlig ledelse. Det må utdypes mer hva departementet mener med denne ledelsen. Hvilke krav skal stilles til lederen?

Forslaget lyder: *Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som førskolelærer eller annen treårig pedagogisk utdanning på høghskolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.*

Hvilken annen utdanning tenker dere på?

Allmennlærerutdanningen vil være naturlig å tenke på i denne sammenhengen, men da er det viktig å påpeke at denne utdanningen er fireårig og at den pedagogikken som allmennlærerstudenter undervises i er forskjellig fra pedagogikken i førskolelærerutdanningen. Det vil si at dere vil likestille 60 studiepoeng barnehagepedagogikk med en treårig førskolelærerutdanning.

Vi mener at det skal kreves førskolelærerutdanning av en daglig leder. I tillegg bør denne personen ha utdanning i økonomifag. En daglig leder skal stå for driften av en organisasjon, og mange av arbeidsoppgavene krever at lederen skal ta økonomiske avgjørelser. Det tilsier at daglig leder trenger erfaring i ledelse og administrasjon.

Vi foreslår at vedtekten lyder som følger, med et tillegg om at barnehagene skal gi tilbud til lederen om kurs i administrasjon/ledelse og økonomi.

Vi foreslår: *Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som førskolelærer.*

Forslaget lyder: *Når barnehage og grunnskole er organisert som en mindre virksomhet, kan skolens rektor være daglig leder for barnehagen. Kommunen kan innvilge dispensasjon fra utdanningskravet etter andre ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.*

Vi mener kravet til lederen av en barnehage skal være likt, jmfør § 18, ledelse, uansett hvor stor barnehagen er. Alle barn har krav på det samme tilbudet, og kompetansen til lederen av barnehagen må være like god, uansett antall barn. Vi mener derfor at det i stedet for å åpne for at rektorer fungerer som daglig leder av barnehagen, bør settes samme krav til utdanning og kompensasjon til den daglige lederen av barnehager, selv der den er en del av en mindre virksomhet.

§ 19. Barnehagens øvrige personale

Her kommer dere med fire alternativ. Alternativ D er veldig uklart og setter ingen klare rammer for hvem som skal kunne jobbe i barnehagen. Her brukes diffuse begreper. Alternativ C er av de bedre, men vi har kommentarer på noe av det som står her. Vi mener at alternativ B er det beste, men noe kan allikevel endres. Alternativ A kommenteres i sammenheng med alternativ B

Alternativ A

Forslaget lyder: *Bemanningen skal bestå av førskolelærere og annet egnet personale.*

Hva er annet egnet personale?

Selv om noen klarer å se etter barn, betyr det ikke at de er egnet til å jobbe i barnehagen. Det arbeides for at barnehagen skal bli en del av utdanningssystemet, og da må det stilles formelle krav til de ansatte slik at de har mulighet til å følge opp de retningslinjer og krav som settes i rammeplanen. "Annet egnet personale" må ha utdanninger/kurs for å jobbe i barnehagen, mener vi. Og dette må komme fram i

lovteksten. Barnehageassistentkurs eller fagbrev som barne- og ungdomsarbeider er kompetansekrav som bør stilles.

Barnehage er ikke barnepass.

Forslaget lyder: *Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.*

Nok en gang; hvem vurderer hva som er tilfredsstillende og tilstrekkelig. Det må inn et normkrav for antall barn per ansatt. (kommenterer dette også senere)

Forslaget lyder: *Likeverdig med førskolelærerutdanningen er annen treårig pedagogisk utdanning på høgsolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i pedagogikk.*

Dette har vi kommentert i § 18. Ledelse

Forslaget lyder: *Kommunen kan gi dispensasjon fra utdanningskravet*

Vi vil ikke at kommunen kan ha mulighet til å gi dispensasjon fra utdanningskravet.

Det er ansvarsfraskrivelse fra departementets hold. Lovforslaget åpner for nedskjæring og pengesparing.

Forslaget lyder: *Departementet gir forskrifter om dispensasjon og om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.*

Hvorfor det?

Selv om det er mindre å gjøre i barnehagen på nattid, stiller barna allikevel like store krav til de voksne. Kunnskap om barn er like nødvendig selv om det er på nattid.

Forslaget lyder: *Dagens norm om pedagogtetthet videreføres i forskrift.*

Dagens norm er én førskolelærer og to assistenter per 18 barn.

Vi foreslår at antall barn per voksen senkes enda mer. Flere førskolelærere bør inn i barnehagen. Vi er også overrasket over at departementet ikke nevner noe om at barn under tre år regnes dobbelt. (ett barn i praksis er to barn på papiret) På småbarnsavdelinger kan dette føre til redusert tilbud til barna. Dette er ikke kvalitetssikring.

Alternativ B

Forslaget lyder: *Som alternativ A, men med en felles norm i forskriften for én førskolelærer per 10-14 barn som er til stede samtidig.*

Dagens lov sier at det per 18 barn skal være én førskolelærer. I tillegg skal det være minimum 2 assistenter. Det nye forslaget sier ingen ting om assistenter. Det kan i praksis bety at det kan være én voksen på 14 barn. Dette er ikke holdbart. Vi mener det er positivt at dere har senket normen til 10-14 barn per førskolelærer, men da må dere i tillegg presisere hvor mange assistenter det skal være i disse barnegruppene.

Vi foreslår: *Som alternativ A, men med en felles norm i forskriften for én førskolelærer og to assistenter per 14 barn som er til stede samtidig.*

Alternativ C

(Vi tar ikke for oss de forslag som er like fra alternativ A)

Forslaget lyder: *Barnegruppene skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger.*

Hvem kan vurdere hva som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger?
Her må det gis en norm.

Hvor er arealnormen?

Det bør fastlegges et maksimum antall barn i et gitt areal. Lover kan av enkelte i verste fall tolkes ut i det ekstreme.

Alternativ D kan ikke brukes!

§ 20. Politiattest

Forslaget lyder: *Den som skal arbeide i barnehage må legge fram tilfredsstillende politiattest. Attesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep mot barn.*

Personer som er dømt for seksuelle overgrep mot barn, er utelukket fra arbeid i barnehagen.

Vi er uenige i at personer som kun er dømt for seksuelle overgrep mot barn skal utelukkes fra arbeid i barnehagen. Vi mener at loven bør utvides og at alle personer som er dømt for overgrep ikke skal kunne jobbe i barnehagen. Vi vil ikke risikere barnas trygghet.

Vi foreslår: *Den som skal arbeide i barnehage må legge fram tilfredsstillende politiattest. Attesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for vold og seksuelle overgrep. Personer som er dømt for vold og seksuelle overgrep er utelukket fra arbeid i barnehagen.*

For å sikre kvalitet i barnehagen er det nødvendig med en godt og utfyllende lovverk som gir klare rettesnorer til ansatte og eiere av barnehager. Slik lovforslaget ser ut i dag gis det rom for mange ulike tolkninger som kan brukes dersom eiere/kommuner ønsker å spare penger. Skal kommuneøkonomien være avgjørende for barnas barnehageopphold?

Vi ønsker å sørge for at barnehagetilbudet blir likt over hele landet. Vi ønsker en barnehage som sikrer barne et godt pedagogisk tilbud!

Vi håper dette tas til etterretning.

Mvh På vegne av førskolelærerstudenter ved HiHm, LUH,
Pedagogstudentene i Utdanningsforbundets lokallag ved HiHm, LUH,